

י י ר י ש ע

פעם מער צייטונג

דיוענס בראטשעווינשן
רויטמאל וואכענליך
פרייעסטיק און פרייטאג
און קאפאטע

אין דעזע צייטונג קאן מען
יעדען טאג
פרייעסטיק און פרייטאג
און קאפאטע

Nr. 99. צעהנטער יאהרגאנג. Pest, den 23. August 1878.

אונזער קריגע

אין דען צווייטן טירקישען פראווינצען.

זייט דער מעלדונג פאן דער אייננאהמע מיט
האדעוואס איזט דער קריגע וויכטיגע נאכריכט אים
באטייען אייננעטראפען. איינע בירדען וויסען
ברייכט מאן אין פאאר ראסט-טאנע ציר עדהאלט.

אין באטייען איזט דער הערצענגאוינא צו בע-
שטעללען.

נין האט יעצט דער לאנדעס-פערישטייד-
נונגס-מיניסטער אויך אן דיא ווילדיגען בעריקע
דעס פעטער קאמיטאטעס דען אייפטראג געב-
טעס. 800 צוויי-שפאניגע פארשטאנעס-פיהרען
העריבייזשעללען. - אונד זעהן צו זינער
איבערראשיג בעקאמט דער מיניסטער אין שיי-
בען פאם וויצע-געשאפ דעס פעטער קאמיטא-
טעס אין וועלכעס נאנין איינפאך אנגארישע אונד
דאס מאן דא דעס בעפעלעך דעס מיניסטערס
ניכט געהאבען ווערען. מאן ווערעט האכסטענס
מיט מיליטערישען געוואלט דער פארשטאנע-
פיהרען אייפטרובען מיסטען. דיא אינארישע בע-
פאלקערונג איזט אהענדיק וועגען דיעזער בעזע-
צונג זעהר ערבייטערט. - אונד ניין פערלאנגט פאן
פאן אהר נאך זאלע אפפער!

דיווערס ווערעט שארד איינע וויצעגעשאנע
געגען דען ערלאס דעס מיניסטערס עררענט
יעצט זעהר פיעל אייפועהן. עס איזט וואהל
וואהר, דאס אונזער רעגירונג איינען בעפעלעך
מאכטע אלס זיא דיא בעזעצונגען און לייבט גע-
נאסטען האט. אינד דא אויך מיט וועינערן קרע-
טען אינד מיטעלן דורכגעפיהרען גלייכע. אבער
דייטע איזט דיא זאכע שאן געענדיקט. דער פעה-
לער מיט ניין ניט געמאכט ווערען. מאן קאן דאך
יעצט אונזערע סאלדאטען אין דען צווייטן טיר-
קישען פראווינצען ניכט מעהר פערדינען לאס-
טען. מאן זאמט דאך געניגערע וואנען האבען אים
איהנען דיא לעבענס-מיטטער ציעפיהרען. אים
וועלכעס גונדע ווילל ניין איין קאמיטאט דיא
מיסטעל פערדינען, אים יעצט דיא לאנע אונ-
זערע ארבעט אין פערמענס לאנדע צו ער-
לייבטען.

יערענפאללס איזט עס איינע מערקווארדיגע
זאכע. דיא זיך דער וויצעגעשאפ דער אונדזינג
דעס מיניסטערס ווערענעט. דער וויצעגעשאפ
זאמט נאנין איינפאך, דיא ברייכט דיא פיהר-
ווערען. אין דער שווערען ארייפ-צייט צו הווען דורך
דאס איינריקען האט מאן געניג ארייבייטער פער-
לארען. אינד ניין ווילל מאן ניכט מעהר אפפער
בריינען.

אונד אונזערע סאלדאטען, דיא זאנע אונז-
ערע פאטערלאנדעס וואלען אינדעסטען אין באס-
ניען אים מאנגעל אן צופיהרען פאן לעבענס-מיט-
טען צו גונדע געדען. אדער זאלל מאן זיא
שנעלל צוריק בערופען? - יא וועלכעס אין דיעזעס
פאללע מיסטען זיא איין איהרעס רוקנענע פער-
פעלענט ווערען! -

פערשידענע נייאנהייטען.

אונדזער קראנפריינדן ר-
דאלף אונד קאייזער וויללהעלם.
געסטען איזט קראנפריינדן וואלען אים באדע
פעלישן (באהטען) אייננעטראפען, אים דען
דארט ווילנערען ווישען קאייזער צו בערייכען.
דער עפפאנג דעס קראנפריינדען אין טעפלישן
וואר אין זעהר הערצליכער. אן דעס אונד צו
הערען בעזעכעטען שרייפ-שטארק ווארדע
דער וואנע דעס קראנפריינדען פאן ווייס-טעקלי-
דעסען יונגפרויען אינד דאסטען איבערשיסטעס.
קאייזער וויללהעלם נינג אונזערעס קראנפריינדען
עפפנען, אינד בירדע בערייכעטען ווילן איין דאס
הערצליכסטע.

שטיצט ווארדען. - דיא רעוואלוציאנערען אין
סעראיעווא האטען זיך פארגענאסטען עהער
דיוועס באטייעס הויפטשטאדט ניעדערעצוברענגען
אינד צו ערשטארקען בעפאר זיא פאן איינער
פריעמדען ארבעט בעזעצונגען ווערדען וואלעט.
דער סולטאן ניכט זיך יעצט אללע מאגליכע
מזיח, אים דיא געמיטהער דער מאהאמעדאנער
אין באטייען אונד אין דער הערצענגאוינא צו בע-
שוויכטיגען אונד זיא ציר רוחע צו ברינגען. אבער
מאן געהאריכט איהם דיא ניכט מעהר. מאן גלייב-
טען דיא רעוואלוציאנערען ווערדען נאך אונזערע
אייננאהמע סעראיעוואס דען מיטה פערלירען
אינד ניכטערן ווארדען. אבער דער פאנאטויזיס
לאסט זיא ניכט ציר רוחע קאמפען, זיא זעסטען
דען ווידערשטאנד פארט.

אין דעס מיניסטער-ראטהען וועלכער אין
וויין אינטער פארזיט דעס קאנינס אבענעהאלטען
ווארדען, איזט בעשליסען ווארדען יעצט אללע
קרעפטע אנצו-ווענדען, אים דער רעוואלוציאן אין
דיוועס 2 טירקישען פראווינצען ביז צום ווינטער
אין ענדע צו מאכען, דארט אונזערע ארבעט
קיינען ווינטער-פעלד-ציג אינטערנעמטען מיסטע-
אונזער קאניג ווינטע עס דאס שעפטעסטענס אים
אקטאבער דאס זאנענע נעביעס פאן באטייען אינד
דער הערצענגאוינא אין דער געוואלט פאן אונז-
ערע ארבעט זיין וואל. דיא 80 מיליאנען גילדעטע
וועלכע פיר דיעזע מיליטע-אימאבען בעשטימטע
ווארען, זינד נאך ניכט גענוג איינגעגעבען, אבער
זיא ווערדען באלד צו ענדע זיין. - אונד מאן ווירד
דאן ווערדען נאך איינע מיליאנען ברויכען.
אונזעווישען איזט אין נייעס עראיינינג צענ-
קאמפען. - דיא פינדזעליקייט צווישען דען טיר-
קען אונד מאנטענעריען זינד געמילד ווערען
אייננעבראכען. - אונד זייט דעס 30-טען איינזעט
האט דער קאסע צווישען דען טירקען אינד מאן
טענערינערן ביא פארנאריצא וועדער בענאנען
מאנטענעריא גרענעס אן דיא הערצענגאוי-
נא. אינד זאמט קאן איין אונזער קאמפאנאנט
אין דער רעגענגאוינא איינען נייען טירקען הינטער
זיינעס בירדען האבען.

דיא רוישיע ארבעט שעהט נאך איינער
אין דער נעהע 27-טען אויגוסט פאן דארט אב-
ווייל ערסט אס 29-טען אויגוסט פאן דארט אב-
מארשירען. - ווען געמילד אינעווישען ניכט עט-
וואס פארפאללען וואלעט, וואס איהרע טהעטיג-
קייט ווערען אין אנשפירן נעהטען קאנפעט.

אין קראציער אינד סלאוואקיע העררשט
דיא נראסטע פרייע דארטער, דאס אינזיע
ארבעט זענען אין סעראיעווא אינמארשירען.
אבער אין אינארי, וואס מאן נאך איינער גענען
דיוועס בעזעצונגען איזט, איזט דער אינמיטה א-
בער דיא פעליכע אונד אבער דער שווערליכען
שטראפען אונזערע סאלדאטען ביא ווייכעס
נראטער, אים דיא בירדע אבער דען זיען.

וואס עס זיך היינט הערייטשעללען ווארדע
דיווער איינזעט אונזערע ארבעט אין דיא 2
טירקישען פראווינצען ניכט מיט געניגערע פאר-
בערייטינג אינד פארזיכט פארגענאסטען. עס ווא-
רען דיא וועגען וואנען אינד פארענעט צום טראנס-
פארטע פאן ווילנע אונד לעבענס-מיטטעלן. -
עיסט פאר איינען מאנען רויכטעט אונזער לאנ-
דעס-פערישטיידענעס מיניסטער אן דיא קאמיטא-
טע בא-אניא אינד שאפאר דען אייפטראג פיעלע
הונדערט פארשטאנע-פיהרען פיר אונזערע ארבעט

אין דער הערצענגאוינא האט אס 21-טען
אויגוסט איין בעזעצונער קאסע פאטענעפלי-
דען, גענאטעלד האבען דארט אונזערע סאלד-
טען דיא צווייטע שטערטע מאשטאר אינד טא-
לאן בעזעצונגען. דיוועס צווייטע שטערטע זינד פאן
איינאנדער נור 4 מיליען ענטפערנט. אין דען לעצט-
טען טאנען האבען זיך דען רעוואלוציאנערען איינע
דיא שטראפע צווישען מאשטאר אינד שטאלאן
הערענעט, אים דיא פערביינען אונזערע אר-
בעט צווישען דיוועס בירדען שטערטען אכציג-
דען. דארויך ווארען אונזערע סאלדאטען און
שטאלאן וואס איינגעשלאסען. - אס 22-טען
אויגוסט זינד ניין דיא רעוואלוציאנערען נאך מעהר-
שטינדערע העפטערע שלאכט אים איהרע
שטעללענען העפיגאט ווארדען, אינד זאמט אים
דיא פערביינען מיט אונזערען אין שטאלאן איינ-
געשלאסען געווענען סאלדאטען ווערען
הערענעשטעללט ווארדען, דער פערלוסט דער רע-
וואלוציאנערען ווארדען, אינד זאמט אים בער-
טען, אונזערע ארבעט האטעט דיא 10 טאג
אינד 30 פערוואנדעטען.

איבער דיא אייננאהמע פאן סעראיעווא דורך
אונזערע ארבעט בערייכען דיא דעפעסען פאר-
גענעס: דער פינד האט דיא גענען 300 טאגס
אינד 700 געפאנענע פערלארען. איינערדעס האט
ער נאך פיעלע זינער טאגטען אינד פערוואנדע-
טען מיטגעלעפט, זיא דאס וויינט פערלוסטע נאך
נאך ניכט גענייא בעקאנט זינד. מעהר אלס איינע
מיליאן פאטראנען האבען דיא רעוואלוציאנערען
אין סעראיעווא צוריקגעלאסען, אים קליינער-
מאנאציען דער רעוואלוציאנערען אין סעראיעווא
האבען אונזער סאלדאטען פיר מיינער מאן
בעקווינדיג פארגעפונען אינד מאסטענאדאסט
וועשע-פארדעשען. אבער איין אונזערע סאלדא-
טען האבען ביא דער אייננאהמע פאן סעראיעווא
איינע פערלוסט פאן 300 פערוואנדעטען. דיא
מיסטען פערלוסטען עלוישען זיא ווערענען דעס
שטראפען-קאמפעס. - אונזער קאמפאנאנט
האט דיא טירקישען שטאטס-קאסע אין צערא-
צוויי איבערנאסטען אין וועלכער ער נאך צוויי
מיליאנען 'קאייט' (טירקישע גילד) פארנעפלי-
דען האט. - נאך דער הערנעשטעללען רוחע
ערליעס אונזער קאמפאנאנט דיא פערדינען
דאס דיא בעפאלקערונג נינגען דרייא מאנען אלל
איהרע זאפען אבליעפערן וואל. דיא בעפאל-
קערונג געהארטעט אינד ריעפערט איהרע ווא-
פען אב. - וואס עס זיך היינט הערייטשעללעט
איזט דיעזע באטייעס רעוואלוציאן פאן סעריינע
איים מיט ראטה אונד טהאט אינד געלד אינמער-

מיג אין קארלסבאד דיא קור האלט, זענדעטע אונס פאלענדען רעכט אינטערעסאנטע בעדיכט אין: פילעלייכט אייף קיינעם פונקטע דער ערדע פלינדעט מיג זא פילע פערשידענע מענישע ביי- זאמעט אלס אין דיעזע קורארטע, וועלכע זעלבסט איינס אמערקא, אויען אינד אפריקא קור- נעסטע אינד, דא זעהט מען אין לאנגע ריהען נעבען- אינד נאכאינאנדע געהען: דייטשיש-טשע- כען, אינארן, פראנצאזען, איטאליענער, ענגליש- דער, שווייצער, בעלגיע, האללענדער, רוסענען, טערבען, טעסארביער, רוסען, פאליש, טירקען, אמעריקאנער, ענישער אינד אז ווייטער. - היער ניכט עס אינטער דעם פערשידענען נאציאנאלי- טעטען אינד קאנפעסאנען קיינען קאמפף קיינען שטרייט קיינען האט. אללעס ציעהט נעמינישאפט- לוך אין לאנגע, אינאנבועהבארע ריהען אז דען פערשידענען הייל-קוועללען. עס מאכט פאסט דען איינרוק, אלס וואללשע דיא נאנצע וועלט "תשליך" מאכען. איינע ארט-תשליך ווירד אללער- דינגס אנגעשטימט, נור מאכטען מאן ניכט דיא "זינדען" אין דיא קוועללען, זאנערען דיא "קראנקהייטען". אינד דיעזעס נעמיניזאמע שטרע- כען פערמיניט היער דיא לייכט אינד לאסט אללען שטאלץ אינד אללען ראנ-אינטערשיידען שווינדען, מאכטען זא איך דיא קראנקהייט פון זאלבען אינטערשיידען ניכטס וויסען מאנען. דיא נעמט אין ארטער האנדווערקער אז דער זוישט איינעס בערלינער אדער פארווערס-באנק-הויז- בעהויליקען דער פילעס איין ענגלישער לארד זיינען בעכער איינס דעם "שלאס-ברונען", מיס אבער ווארטען, ביז דער ווארשייער וועט אים לאז- נען קאפאטן זיינען בעכער אנגעפיללט האט. דיא זען קאמפאסע דען מינקאטשער פערזונקא, און אים מיט הערן דרי טאָביאס לאוי, שטאמט-אניואלט- שטעלפערטרעטער אייף איינער אינד הערזעלבען באנק הארט בעכען איינאדער זאסען. איך גלויבט ניכט, דאס דיא בייזען העררען זאס, זענענדיג קעננען. זאפיל ערדאז איזט געוויס, דאס צו הויזע אין אונזאין צווישען דיעזען בייזען העררען קייט איינע גלויבט אננעהעוונג ענקבאר איזט. איך אינ- זען נייטער רויכטאמט פערזונקא פאלאסאן פאן ניצי, בעפירנדעט זיך היער, דער ציפאלל וואללשען עס דאס ער אויף הערזעלבען באנק פלאשען נאחט, אויף וועלכע אין איינע מיניטען פרייער פיל- ניעדערליכע. דא האטט ער צו געלענענדיג פאל- גענדעס קאמישע געשיפער צו בעלליישען: אין יודע איינס אבער-ווישיא נעהערטע זיך דעם גייר- זען שטאמט-מאנען, ענטבלאסטע עהר-ערבייער, זיין הויפט אינד זאנעט: איינעדיגער עהר פריען- דענט: איך העכטע אן דיא איינע הענגענדיג פרא-

גע. - דער גרייזע ניצי העכעלשע לייטעליי, ליעס יעדאך דען מאן ניכט אויסערדען אינד זאנעט: "ווארס נענגען דיא טיך פערזונקעט? ווער זינד דיא דען?" - דיא ווער ערווערדעטע: "ווארס וואל- טע איך אבער האכענבאדען דען אנדערע-נענ- נען? איך בין איינס אבער-ווישיא אינד דא זיא דער פערזונקעט דעם אינארשיען רויכטאמטע זינד, איזט עס מינע פליכטע זיא מיט דעם טיטעל פריע- ווערענט אינע שפריכען?" - דער גרייזע וואכט- מאן שיינע זיך פאסט בעשעפט אים, אָב נייע- מאנד דאס געשיפער אנהאיע אינד ערווערדעטע זיא, בעסטער הערר. היער אין קארלסבאד בין איך ניכט פערזונקעט. היער זענען אללע מענישען נור אין צווייא טלאסען געטהילט: ערס- טענס אין מאנען-ליידערע, צווייטעס אבער אין מאנען- אינד לעכער-ליידערע. זעהען זיא, איך ליידע בלאג אס מאנען וואללשען זיא איך אן דער לעכער ליידען. דאן זינד זיא היער מעהר אלס איך! לאסען זיא ארום היער דען טיטעל פריען- דענט אינד זאנען זיא מיר אינפאך, וואס זיא פרא- גען וואללען?" - איך בושטע איינע גאנדען אים ענטשלידונג, איך וואללשע נור פראגען: וויא עס דען איך דיא סעמינאר- אינד שולפאנד-פרא- גע שטעהט? - ניצי לאסטע אינוויללןקליך לויט אייף איך ערווערדעטע מיס געוואונטער פריע- ליכקייט: "לאסען זיא דאס, ביז וויר וועדער אינפאל צו הויזע זינד. היער בין איך קיין פריען- דענט אינד קאן אנהען דען איך קיינע איסקולשט ערטהוילען?" דער אבער-ווישייער וועט עס- פאחל זיך העררען מיט דען ווארטען: "גיט, גיט אייערע גאנדען אן פעסט וועדעט איך זיא בען- בען, דען איך מיס וויסען וויא עס אים דיא סע- מינאר- אינד שולפאנד-פראגע שטעהט? - פילע אייזעהען עררענט אין הויזען יודישען קרייזען פאלענדער פארפאל: פאר עטווא אכט יאהרען פערשייאנד איינס ווארשיא אין פריעהרדיגע מאנן, דער ערס איינע מאכטע פערזונקעט וואר דערזעלבע היעס פתחיה קארפונקעל אינד וואר הויזערע. וויא זינד וונגע פרויא ענבאָרענע רבקה עללעכנאנען, וואר זיט יענער צייט נאמירליך איינע ענינה. פאר הרייא מאנאטען ערלשער דיעזעלבע דאס איין פריעהרדיגער מאנן, נאמענס פתחיה קאר- פונקעל, היער דיא מיר האלט. דער יונגע מאן האטטע אין ווארשיא נאך עלטערן, אלס דיא פרויא הייער אהרע שוויגער-עלטערן אדאף איינס- מערקאנע געמאכט, דאס איהר זאָהן אין קארלס- באד זיך אויפאלשע ווארדע דיא אינגלייכע פאן דענוועלכע ניר אייסקולאט, הייעס בע- שטערטע זיא אין דער פאלשען דאס דער 26 יעהרדיגע יונגע מאן וויקליך איהר געמאחל זיא.

דער דיא פאר אכט יאהרען האט זיטען לאסען. זיא האטטע יא שאן לענגסט פערדאכט, דאס אהרע שוויגער-עלטערן, דיא איהר נייע גוט ווא- רען, בייא דער נאנצען פלוכט-גויסליכע דיא הענ- דע אים שפילעק האטטען. דעם איינזעלבע קאם נאך קארלסבאד, פאנד היער וויקליך איינען 26 יעהרדיגע מאן, דער אין יודישען קרייזען אונטער דעם נאמען פתחיה קארפונקעל בעקאנט וואר, דיאך האט זיך דערזעלבע וועהרענר דער אכט יאהרע זא זעהר געענדערט, דאס זיא ניכט מיט געוויסעס הייט בעהויפטען קאנטיע, דאס הייער וויקליך איהר מאן זיא. דיא זאכע קאם פאר דען בריגערמיסטער, היער צייטע זיך דער יונגע מאן אים, דאס ער נאר ניכט יודע זיא אינד ניכט פתחיה, זאנערען פערטע אבער אין הייסע ער בעהויפטעטע זיך נור אים דעם גרונדע יודישע נקלדיגע צו האבען ווייל ער אונטער ווען דיא גיט אינד נאכט-פריינדליך זינד, בעסטער זיין אייסקאמפן פריען. וועררענד אנדערס דיא פער- האנדלונגען ביים בריגערמיסטער נאך אים ציינע ווארען, ער העלשט דיא פרויא פאן איהרען עלטערן אים ווארשיא איינע דעפעשע, דאס זיא זאגליך נאך הויזע קאמטע, דא איהר וויקליכער מאן זאבען פלאשען היימטעקעהרט. דא פרויא ליעס אללעס אים שייכע אינד פיהר נאך הויזע, איין טאן שפעטער וואר איך דער יונגע מאן אים קארלסבאד פערשווארען. זיין שטעללש עס זיך הערויס, דאס יענע ווארשייער דעפעשע ניכט פאן איהרען עלטערן ווארען, דאס דערזען עכען פאן דען עלטערן דעם יונגען מאנענס הערררענען דיא אהרע שוויגער-טאכטער היימטען וואללשען, אים איינע זאָהן פאן דערזעלבען צו בעלליישען. יעכטע אייזען עס פלאך, דאס דערזעלבע ניכט פעטער, זאנערען פתחיה קארפונקעל הייסע, ווא זען אבער היינעקאמטען - דאס ווייס דער ליעכע נאכט -

פ'ס א איזט קראנק, מינס- טער-פערזונקעט זיך ווארדע פארנעסטען
בענדעס אינוואהל אינד איזט זיטהער צו בעשעט, זיין צישטאנד, ניכט יעדאך צו קיינער בעזארנינס פערזאלאכט. וויא עס הייסט, ווירד זיך טראָפּ שאן מאָרנען נאך דעם בארע אָס טעג בע- נעכען, ווא ער צווייא ביז דרייא וואָכען פערווי- לען ווירד.

פ'ס פרייניג האט זיך דען פ'ס געבראָכען.
דער פריישישע פרייניג פרייערדיך לעאפאלד, זאָהן דעם פריינען פרייערדיך קארל, האט זיך בייא איינעם שטורצע פאס פערדע דען פ'ס געבראָכען.

טאן געלענט ווירד, עסטען דאף - אינד דעגלייכען די- נע מעהר, אויס דאס ווארען.

פ'רייליך איזט דאס פ'ר יונגע קינדע נאר ניכט אנזעהנען: אבער שפעטערדיך האט מאן אין פרייניגען דארן, עס שיעפט דען פערשייאנער אינד לעהט אונס דאס שטייגע אינוואהלשען דען נאכטליכען נעכאפט.

ווען נור הייער נעכאפט ניכט לויטער פערבאשע ווערען: (זאנעט דאָלף) אין דער פריה דאף מאן גיכט עסטען, ביז מאן ניכט נעכעטעט האט. נאך איינער פלייש- שפיווע דאף מאן קיינע מילכ-שפיווע עסטען, פילעמאל דאף מאן איבערהויפט ניכט עסטען, זאנערען נור פאט- שערן: דאס דאף מאן ניכט, אינד דאף מאן ניכט, וואס דאף מאן דען יא זעה אינוואהל הער, דא פלענען אָבען איינע ווילדע שובע, ווען ניר נישט דיא זאנע אונס געוויס שיינען ווירדע, מאַכטע איך זיא נליך טרעפפען. - דאך בוט: דא ליענע זיא - זאנע, דאף מאן דאס טוהן?

דאָלף האט געמליך אים ועלבען איינענבליקע, אונדערעס דיא טויכע אין געווארע ליענע צווישען איהם אונד דער זאנע געפלאנען, זיין לעאדענעס נעווער נעכאפ- כען אינד זא נישט געשעלש, דאס ער דיא טויכע ניערע- געשאסען האט.

שמואל האט אויטמאל געהאט: דאס איין טוהר אים שטאנדע ווייט, נאנין געראטע אין דיא זאנע צו זע- דען קאנע, דאס איהר דיעזעס שראפע ליכט זיינע אונ- שפעטע - ער וואר אהנען פאם קנאלע דער פיסטאָלע ערשיאקען - אונד ער אנוואוישטעט: "ניין! דאס דאף מאן וויקליך ניכט! מאן דאף קיין פרייער איינזענער

וויזע טארשען? - דאָלף: איך מאַכטע ניכט אום אללע שפעטע דער וועלט מיט דיר טוישען.

דאָלף פילשט זיך זעהר בעלידיג, אינד זאנעט: איך מאַכטע טיך ווערענען מיט דיר טוישען: וויא נעכקוס דוא געכאט, אלס אָב דוא אויף דער ערדע עטוואס ווען מאכטעט; האטט דוא עטוואס פערלאָרען? - זעה! מיט אן יונגע: זא מיס איין יינלינג אויסווערען: דוא האטט צייט אין זיינעם זעכענשטען יאהרע זא טיערענעכקוס צו זיין: קאכט ווער ניר אונזערע שטאלונגען אן?

דאָלף פיהרעט זיין געשוויסטער-קינד אין דיא שטאלונגען אינד צייטעס איהם דיא שאנסטען אינד טוה- ערשטען פערדע. וועהט דא שוילע (זאנעט דאָלף איין וועגט וועכענשטען יאהרע זא טיערענעכקוס אונד קאכטעט באארע טויענד נולדען.)

"טויענד נולדען!" הייער שמואל פאללער בע- וואונדערונג.

"אינד דאס אויס בייא דיר פילע? דיא בענאכאראטע העררשאפט האט איינעם הייערע פאן ענגלאנד געבראכט אונד קאכטעט פריע טאל זא פיל?"

ניכט עס איינע גענעכענדיקייט? וויר היישען אונס פיר עטוואס טיערליכעס קיינע הייערעס נולדען נאנען, אונד איין וואָכער יונגע טוהר האט איין רייט-שפער פיר טויענד נולדען? - זא דאכטע שמואל, אונד וואר זעהר ערבישערעס.

פ'אָהאן פוהרעט מיר מיין רייט-שפער הערויס: (בעפאחל דאָלף דעם קוישער) וויא לאנגאם זיך דער קיעל ריהט! הע דא, דוא פערזעלכעסער הונד, איין וועגט שטעללעך!

דאס פערדע וואללשע זיך ניכט לייכט פאם קוישער פיהרען לאסען, ער שילט עס דאהער, איין וועגט מיס דער פלאכען האנד, אבער איינע זעלבען איינענבליקע נאחט דאָלף ער פיישטע אינד שלונ דאמיט אויבער דאס נעכטס דעם קוישערעס, דאס דיעזען נליך, דאס בלוט בעווא- שען האט.

פאר ייזען העכשטען שטערען האט זיך דער קומ- שער לויט צו שיינען אנגעשאנען; אויף דאס געשריא איילשען דיא עלטערן העכבויא, שאן וואללשע רעניא אויס צאָן איהרען זאָהן מיס איהרעס זאָנענע-טויער שלאנען, אבער מאקס הייעלש זיא צוריק, איהרעס ער זאנעט: ער האט דעם יאָהאן בלאָם דיא לייקע וואנעט איינזענען: ער דאס איינע אויס אונבעשעדיגט, הייער יאָהאן זינד צווייא טהאלער פריינע, געלער אינד שיינע ניכט?

"טהייערער מאקס! הייער דענטא מיס טהררענען אין דען אוינען) דוא פערזידיכט מיר דיעזען יונגען, מאן דאף ניכט זא איבערטיהיין זיין, מאן פערזידינגט זיך זיא יעדעס בני יעשעס נעניג פאן אונדערען געלישטען, וועניסטענס וויר מייסטען איהם נענענאכער ליעבעפאלל (זיין: זאנעט מאקס) אייבענעם וואָלל עס פאן זיין אן אן- דעיס ווערדען: צום שפיווען קיינער זיא דער שטאָלע דאָלף פיהלשע זיך דורך דיעזען פער- ווייז יינער עלטערן זעהר בעלידיג, עס פיהרען דאס רייט-שפער ווערער אין דען שטאל, אונד זינג שפאללענד דא צו טייע, אבער אייך שמואל, אונד זינג וואָכען זעהר איינזענעט אלס זיא דיא ניוואמקייט איהרעס פערזאנער- טען געווערען האבען.

(פ'רשטיגענע פ'רשטען)

